

Dosar nr. 3r-12/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (O. Melniciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul depus de Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Andrei Beruceașvili,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Colesnic împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva încheierii din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu împotriva hotărârii din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a ț ă :

La 18 martie 2020, Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil (f.d.3-8, vol. I).

Prin hotărârea din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Vitalie Colesnic împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind anularea ordinului Serviciului Vamal nr. 455-p din 26 februarie 2020 cu privire la sancționarea dlui Vitalie Colesnic, Biroul Vamal Nord, restabilirea lui Vitalie Colesnic în funcția de inspector superior al Postului vamal Volcineț (PVFI feroviar), Biroul Vamal Nord, încasarea din contul Serviciului Vamal în beneficiul lui Vitalie Colesnic a salariului mediu pentru absența forțată de la locul de muncă în perioada 26 februarie 2020 până la restabilirea în funcție, încasarea din contul Serviciului Vamal al Republicii Moldova, în beneficiul lui Vitalie Colesnic a prejudiciului moral în mărime de 50000 de lei (f.d. 60, 65-74, Vol. II).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la data de 02 septembrie 2020, Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii depuse de Vitalie Colesnic (f.d. 64, vol. II).

Prin încheierea din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu, împotriva hotărârii din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de lege (f.d. 83-86, vol. II).

La 25 noiembrie 2020, Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Andrei Beruceașvili, a depus recurs împotriva încheierii din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, repunerea în termenul de depunere a apelului motivat cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Recurentul a menționat că a suferit infarct cerebral, în urma căruia a fost internat la Institutul de Neurologie și Neurochirurgie în perioada 29 iunie 2020 – 08 iulie 2020, iar ulterior a urmat o perioadă dificilă de recuperare la domiciliu, a fost în imposibilitate de a menține legătura cu reprezentantul său și de a-și îndeplini obligațiile corespunzătoare asumate prin contractul de asistență juridică, de a recepționa apelurile avocatului, sau de a-l anunța despre starea sa precară de sănătate. Contractul de asistență juridică încheiat cu CA „Rusu Victor” a fost rezoluționat pe motivul neachitării în termen a sumei stabilite și din acest motiv a fost lipsit de asistență juridică calificată din partea avocatului în prezenta cauză, fiind astfel încălcat termenul de prezentare a motivării apelului.

Recurentul consideră că instanțele judecătorești inferioare nu au asigurat recepționarea efectivă a actelor de procedură de către Vitalie Colesnic, fiindu-i astfel îngrădit dreptul de acces liber la justiție. Încheierea Curții de Apel Chișinău nu are la bază o cercetare multiaspectuală, completă și nemijlocită a tuturor probelor care dovedesc culpa recurentului de a depune motivarea apelului în termenul stabilit de lege.

Recurentul consideră că în acest caz i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, deoarece nu a recepționat la adresa sa, nici dispozitivul hotărârii primei instanțe și nici hotărârea motivată. Despre existența încheierii din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a aflat prin intermediul portalului instanțelor judecătorești. Recurentul a menționat că la materialele dosarului este anexată copia buletinului de identitate, în care este indicată adresa valabilă de domiciliu, circumstanță, pe care atât instanța de fond cât și instanța de apel au ignorat-o.

La 01 decembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului Serviciului Vamal al Republicii Moldova copia recursului depus de Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Andrei Beruceașvili, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Intimatul Serviciul Vamal al Republicii Moldova nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință la recursul depus de Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Andrei Beruceasvili.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea la data de 11 noiembrie 2020, fiind notificată recurentului Vitalie Colesnic, la data de 23 noiembrie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la materialele cauzei (f.d. 88, vol. II).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Andrei Beruceasvili, la data de 25 noiembrie 2020, este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă, că la 18 martie 2020 Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil (f.d.3-8, vol. I).

Prin hotărârea din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Vitalie Colesnic împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind anularea ordinului Serviciului Vamal nr. 455-p din 26 februarie 2020 cu privire la sancționarea dlui Vitalie Colesnic, Biroul Vamal Nord, restabilirea lui Vitalie Colesnic în funcția de inspector superior al Postului vamal Volcineț (PVFI feroviar), Biroul Vamal Nord, încasarea din contul Serviciului Vamal în beneficiul lui Vitalie Colesnic a salariului mediu pentru absența forțată de la locul de muncă în perioada 26 februarie 2020 până la restabilirea în funcție, încasarea din contul Serviciului Vamal al Republicii Moldova, în beneficiul lui Vitalie Colesnic a prejudiciului moral în mărime de 50000 de lei (f.d. 60, 65-74, Vol. II).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 02 septembrie 2020, Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu, a depus apel împotriva hotărârii din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii depuse de Vitalie Colesnic (f.d. 64, vol. II).

Prin încheierea din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu, împotriva hotărârii din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din considerentul că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de lege (f.d. 83-86, vol. II).

Totodată, s-a stabilit că pentru a dispune astfel, instanța de apel a constatat că apelantul nu a prezentat motivarea apelului conform art.232 alin.(2) Cod administrativ.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Iar, în corespundere cu art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă incontestabil faptul că hotărârea motivată din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost remisă în adresa participanților la proces la data de 05 septembrie 2020. Iar, conform avizului de recepție reprezentantul apelantului-avocatul Victor Rusu a recepționat hotărârea motivată la 14 septembrie 2020 (f.d. 77, vol. II).

Mai mult, la data de 06 octombrie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a publicat hotărârea motivată din 21 august 2020 pe pagina web a instanțelor judecătorești: www.instante.justice.md, care poate fi identificată cu numărul 2-20038555-12-3-18032020.

Iar, conform art. 33 Cod administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Aici, instanța de recurs notează că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești, prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, poate fi considerată publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web susmenționată, instanța de recurs precizează că această modalitate este prevăzută expres în pct. 7 și 8 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2017.

Conform acestor puncte, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la data de 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg datorită reintroducerii posibilității justițiabililor de a căuta hotărârea judecătorească după numele părților pe dosar. Mai mult, conform pct. 17 din același Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Actele cauzei denotă incontestabil faptul că reprezentantul apelantului avocatul Victor Rusu a recepționat copia hotărârii motivate din 21 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani la data de 14 septembrie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție DS 8000026300AS (f.d.77, Vol.II).

Astfel, termenul de depunere a apelului a început să curgă de la data de 15 septembrie 2020 și a expirat la data de 14 octombrie 2020.

Instanța de recurs reține că Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu, a cunoscut despre neajunsurile cererii de apel, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție 30 de zile, acesta nu a întreprins acțiuni, care ar dovedi intenția de a depune motivarea apelului.

Conform art. 47 alin. (3) din Codul administrativ culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Așadar, Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu, fiind conștient că nu a depus împotriva hotărârii primei instanțe motivarea apelului, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă ignorat de aceasta.

Mai mult, Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu, în cererea de apel indică faptul că își rezervă dreptul de a prezenta motivele cererii de apel, după ce va lua cunoștință de hotărârea motivată a primei instanțe (f.d.64, Vol.II).

La acest capitol se va remarca că Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu din data notificării copiei hotărârii motivate a primei instanțe și până la data declarării inadmisibilității apelului, prin încheierea din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a avut termen real și suficient pentru a prezenta apelul motivat întru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime. Însă, până la data emiterii încheierii contestate nu a depus motivarea apelului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că în condițiile în care Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu, nu a prezentat motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, concluzia instanței de apel, privind declararea inadmisibilă a apelului este întemeiată.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a

circumstanțelor cauzei, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, recurentul Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu nu a întreprins vre-o acțiune de a prezenta motivarea apelului până la 14 octombrie 2020, ziua în care a expirat termenul pentru depunerea motivării apelului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție respinge ca nefondate argumentele recurentului precum că a omis întemeiat termenul de depunere a motivării apelului, deoarece, în perioada 29 iunie - 08 iulie 2020 a suferit un infarct cerebral în urma căruia a fost internat la Institutul de Neurologie și Neurochirurgie, iar ulterior a urmat o perioadă dificilă de recuperare la domiciliu și a fost în imposibilitate de a menține legătura cu reprezentantul său și de a-și îndeplini obligațiile corespunzătoare asumate prin contractul de asistență juridică, de a recepționa apelurile avocatului său de a-l anunța despre starea sa precară de sănătate. Contractul de asistență juridică încheiat cu CA „Rusu Victor” a fost rezoluționat pe motivul neachitării în termen a sumei stabilite și din acest motiv recurentul indică că a fost lipsit de asistență juridică calificată din partea avocatului în prezenta cauză, fiind astfel încălcat termenul de prezentare a motivării apelului.

Or, Vitalie Colesnic de la data de 15 septembrie 2020 și până la 11 noiembrie 2020, dată la care a fost pronunțată încheierea contestată, a avut un termen real pentru a se informa la ce etapă se află examinarea cauzei și a întreprinde toate măsurile necesare, inclusiv contractarea unui avocat, întru depunerea motivării apelului în termen, în condițiile în care a aflat că la data de 05 septembrie 2020 a fost rezoluționat contractul de asistență juridică încheiat cu CA „Rusu Victor” pe motivul neachitării serviciilor juridice prestate.

Instanța de recurs accentuează că termenul de depunere a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

Conform art. 237 alin.(1) Cod administrativ, prevederile art.65 alin. (1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Prin urmare, ținând cont că Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu nu a depus motivarea apelului în termenul de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, adică până la data de 14 octombrie 2020, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a declarat apelul inadmisibil.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Astfel, instanța de recurs consideră neîntemeiat și argumentul recurentului precum că, prin încheierea contestată i se îngrădește dreptul privind accesul liber la justiție garantat de art.6 §1 CEDO. Or, Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Andrei Beruceașvili nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Or, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului lui Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Andrei Beruceașvili, pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Victor Rusu.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Andrei Beruceașvili.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Vitalie Colesnic, reprezentat de avocatul Andrei Beruceașvili.

Se menține încheierea din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Colesnic împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan